

Den Faglige Front

Q. 47

Den lange stilhet på den faglige front har medført at lands organisasjonens sekretariat ifølge "fri fagpresse" for 2. august har sendt en purringsskrivelse en av de siste dager i juli for å utbe sig et svar på sitt brev av 30. juni. Det blev forlangt et klart svar på de stille spørsmål.

Den 30. juli blev da også Landsorganisasjonens formann, Jens Tungen og adv. Viggo Hansteen innkalt til Dr. Kasper til konferanse. Fra denne blev de transportert direkte til Reichskommisar Terboven. Her innfandt også sjefen for Gestapo lig. Terboven leste opp et langt foredrag på tysk. I denne redegjørelse, som varte en halv time, uttalte Terboven at han fant brevet av 30. juni meget uheldig. Det burte ikke skrives om slike ting, sa han, det burte framføres muntlig. Brever faller så lett i urette hender, og blir feilaktig utnyttet. Terboven uttalte videre at han ikke ville finne seg i at Direktoratet for Fagforeningsspørsmål blev neglisjert av Landsorganisasjonen. Det var nemlig oprettet av ham personlig. Han gjorde således opmerksom på at lønnsökning ikke avhølde bli gjennomgått i forhandlinger med Direktoratet. Forøvrig hadde han liten tro på effektiviteten i lønnsstillegg fordi det bare ville føre til ytterligere hevning av prisene og ny senkning av pengenes kjøpekraft. Truslen om at tillitsmennene ville forlate sine stillinger hvis kravene ikke ble imøtekommet, tok han med ro. Han skulle nok finne midler som forhindret en slik handling. En måtte være opmerksom på at kampen mot bolsjevismen ville føre med sig at en heretter ville ta hårdere på ting som en før hadde oversett. Det ville således ikke bli vist et slikt höisinn som tidligere. Han ville bl.a. begrunne sitt höisinn med at han hadde latt en mann som advokat Hansteen fortsette i sin stilling i Landsorganisasjonen.

Landsorganisasjonens formann repliserte med å henvise til at medlemmene nå ikke fant sig i at det ikke blev tatt klart standpunkt til organisasjonens fortsatte virke. De fant sig ikke i at de saker som er nevnt i henvendelsen av 30. juni fremdeles ligger uløst. De forlangte således at lønnsspørsmålet straks fikk sin avgjørelse. Likeens ville de ikke finne seg i at tillitsmenn som optråtte på vegne av medlemmene blev forfulgt og arrestert. Et eksempel på dette kunde Tungen nevne den uro arrestasjonen av Gunnar Bråthen hadde ført med sig i Nord-Norge. Hvis ikke de saker som er nevnt i brevet blev løst, ville organisasjonen tilslutt ikke ha medlemmer igjen.

Terboven oppga at han var opmerksom på at medlemmene i stor utstrekning nektet å betale kontingent. Det fikk bli forbunnenes sak å greie opp i slikt. Forbunnene ikke finne seg i å forklare medlemmene hvordan saken lå en, så de oppfylte sine forpliktelser. Om løslatelsen av tillitsmennene ville han henvise til sjefen for Gestapo som var tilstede. Denne ga imidlertid ikke noe bestemt svar, men opplyste at arbeiderne fortsatte å la ge vanskeligheter bl.a. hadde arbeiderne ved Kalnes i Tønsberg nå nedlagt arbeidet fordi et av tillitsmenn var arrestert. Terboven bemerket kynisk til denne opplysning at det "da heldigvis er meget effektive midler til å bringe en slik streik til ophør".

På spørsmål om hvorfor ikke løftet om å få trukket tilbake bestemmelsen om kommisær i Telefon- og Telegrafforbundet var effektuert, forklarte Terboven at dette måtte skyldes de norske myndigheter, men han skulle vite å ta sig av denne saken.

De arresterte organisasjonsledere Erling Steen, Paul Frank, Jørgen Berner Ruland, Henriksen, Henning Boatker og Oscar Røine, som hadde undertegnet felleshenvendelsen fra de 43 organisasjoner til Reichskommisar og som derfor blev arrestert i juni måned, slapp ut fra Möllergaten 19 den 1. august.

Hva der ikke er til å tro:

Vi har fått anledning til å gjengi følgende skrivelse fra Medisinaldirektoratet. Skrivelsens innhold trenger såvisst ingen kommentar.

Direktören for Det sivile Medisinalvesen,
O s l o .

Til Oslo Helseråd,

Man har fått melding om at svængre kvinder, som er blitt besværgret av tyskere, har fått besök av helserådets sykepleiersker, som likeoverfor disse kvinder har uttalt sin forbauelse over at de her kunnet ha samkvem med tyskere og la sig besværgre av dem.

Forsåvidt som dette medfører riktighet, skal man be om at denslags agitasjon av Helserådets sykeplæiersker øjeblikkelig må bli stoppet.

Oslo, den 14. juli 1941.

Gunnar Amundsen (sign.)

Avskjedigelser og forandringer innen kommunene

Der meltes om en rekke oppsigelser som i den senere tid har foregått vesentlig til fordel for N.S.-medlemmer som på denne måte skaffes "bein".

I Bergen er finansrådmannen og 3die rådmann entlediget. Bergens ordfører Rektor Stensaker har forlengt å få fratre som ordfører.

I Aker er den tekniske rådmann avskjediget fordi han hadde meldt sig ut av ingeniørforeningen!

Fra Telemark meldes at 7 lensmenn er avskjediget og desuten er Overingeniør Fixdahl og avdelingsingeniør Vern ved Fylkets veivesen av skjediget. Mot overingeniør Fixdahl er et av anklagepunktene at han hadde skaffet arbeide på et nytt veiarbeide i Telemark for redaktør Hærm (Telemark Arbeiderblad) Redaktør Brunsvik (Skjensfjordens Presse) og lensmann Lødemehl som alle tre hadde mistet sine stillinger på grunn av "nyordningen."

Forholdene i Tyskland.

Aa dömmme efter flere meldinger vi i den senere tid har fått fra Tyskland, blir stillingen og stemningen durnede stadig dårligere. Folk ser mer og mer mørkt på fremtidsutsiktene og troen på den endelige seir blir stadig mindre. Folk forstår at den nye krig mot Russland er et spill med menneskeliv av volsomme dimensjoner.

Matsituasjonen har også forværret sig. I Berlin har det vært dager hvor der ikke fantes poter og ikke øl og dette er noe som gjør inntrykk på tyskerne. Bombingen av tyske byer er blitt voldsommere og antall let av ofre er jo langt høyere enn de offisielle tyske kommunikasjoner forsøker å gi inntrykk av. Dette kan man lese sig til av tyske avisers oppgaver over ofrenes antall. Særlig har bombingen av Hamburg i de siste måneder vært langt voldsommere og med langt større skadevirkning enn tidligere. Men det som har gjort størst inntrykk på besökene i Hamburg enn selve bombingen er den uendelige rekke avvinder og barn som har beleiret jernbanestasjonene for å komme ut av byen. Dette nektes dem imidlertid av de tyske myndigheter som isteden har skaffet frem til Hamburg extra rasjoner av kjørt egg og smør for på denne måte å berolige stemningen. Der er endel murring i Tyskland men noen almindelig misstillit til den nuværende hitlerledelse kan der ikke påvises. Der er imidlertid flere tegn som tyder på at Hitlers stilling begynder å rokkes. Som et litet eksempel kan nevnes at på et gymnasium i Berlin blev Hitlers bilde revet ned av veggen og kastet ut av vinduet. Det eiendommelige var at skolen dysset ned saken. Det hadde neppe hendt før et år siden.

Også her i landet får man inntrykk av at et visst missmot mer og mer gjør sig gjellende, særlig innen den tyske værnemakt. Troen på den endelige seier blir stadig mindre. I Nord-Norge gjør der sig gjellende en sterk frykt for amerikansk invasjon.

Olsokfest i Sarpsborg. Olav den Hellige regnes som Sarpsborgs grunnlegger og Olsok blir derfor feiret som byens store fest. Det tradisjonelle program for festlighetene begynner med bekraning av Olavstatuen, fortsetter med historisk optog på museumssalen og slutter med folkefest i Kullåsnærken.

Også i år var det meningen å feire dagen på denne måten. Men et par dager før Olsok ga N.S.-beskjed om at de skulle overta arrangementet med kst. Lunde i spissen. Festkommiteen måtte i all hast gi avbud til riksantikvar Harry Fett, som skulle holdt talen for dagen, og byen befolkning forberedte sig på å gi Lunde en værdig mottagelse. Festen forløp således:

Ved bekransningen var de eneste tilstedevarende en nedbragt hirdtropp. Lunde la i all hast kransen ved kongens føtter, sløfet talen og dro til museet. Her var museumsstyret på 3 medlemmer de eneste fremmøtte, og for disse holdt så Lunde et kraftig opgjør med plutokratene, hvorefter han ble til folkefesten i Kullås. "Folket" var representert utelukkende av tyske soldater og byens tøser. Til denne forsamling rettet Lunde en manende appell om å slutte opp om N.S., og utbrakte 3 x 3 Heil og Sæl for Føreren. Derved var festlighetene forbi. Fritt Folks referat av 30/7 fremholder at festen var strålende og arrangementet meget vellykket og gir forøvrig inntrykk av at kst. Lunde blev båret på gullstol av byens befolkning hele dagen.

Under kst. Statsråd Riisnæs tale på torvet i Bergen forleden var der 50 hirdmenn og løo tyskere som tilhørere.

Erling Björnson skal etter sigende nu forsøke å trekke seg vekk fra N.S. Han hadde lovet å være med kst. statsråd Schancke på en foredragsreise i Trøndelag og derefter i Tyskland, men har trukket sitt løfte tilbake og definiert sagt bei. Forøvrig er det jo temmelig betydningsløst hvad Erling Björnson foretar seg. Om hans kampfelle Jens Hunseid foreligger der ikke noe nytt. Han har den tvilsomme glede ikke å være blant de fylkesmenn som den nye N.S. ledelse har avskjediget. Han har greid å beholde sitt "bein". Terboven sa i sin tale den 25. sept. at det var enkelte stortingsmenn som var villig til å ofre alt for å beholde sine "bein". Det må eiensynlig være Jens Hunseid som Terboven dengang tenkte på.

Naziprestene belönnes. En av makkekortsprestene, Johs Andersen, som stod først av underskrifterne på naziprestenes oprop, har allerede fått sin belöning, idet han er utnevnt til sognepräst i Dröbak. Han har karakteren "non" til embedseksamens, og den eneste geistlige stilling han har hatt var stillingen som hjelpepräst i Stavanger, hvor han av menighetsrådet fikk den at test at han var fullständig uduelig som sjelesörger!. Senere har han ernært sig som pultostagent, og umiddelbart før hans utnevnelse til sognepräst blev han av politiet lagt en mulkt på 50 kroner for å ha solgt ost under falske forgivender. Det er vel dette som har kvalifisert ham til stillingen.

Norges Bondelag.

Siden nazistene ved sin aksjon mot stateråd Mellbye, og generalsekretær Dietrichsen, overtok ledelsen av Norges Bondelag, har denne organisasjon fått en døende tilværelse. På kontoret hersker gravens stilhet, det eneste man har å gjøre her vært å registrere utmeldinger, som det har kommet rikelig av, både fra lagene og de enkelte medlemmer. Nazistene har ved forskjellige triks forsøkt å stoppe utviklingen, men forgives. Olga Bjoner blev permittert som formann i kvinnenevnden, og de forsøkte å kaste bondekvinlene blår i öinene ved å opnevne fru Arentz fra Trøndelag i hennes sted. Men fru Arentz avslo å gjøre lakeitjeneste for fru Bjoner.

Det vakte imidlertid ovførtskakse at endel ikke nazister, Klokk, Glærum, og Karset blev stående i arbeidsutvalget etter at Mellby blev avsatt og endog var med på å undertegne en "redegjørelse" som forsøkte å rettferdigjøre aksjonen. I denne redegjørelse blev det oplyst at arbeidsutvalget skulle lede Bondelaget inntil landsstyret kunne tre sammen, sog ikke lenger enn ut juni måned. Denne fristen blev overskredet og landsstyret har ennå ikke fått lov å holde møte. Det meldes nu at de 3 ikke nazister har trått ut av arbeidsutvalget. Dette er en ny lærepeng for dem som hør trodd at det går an å stole på nazistenes løfter.

TIL VAARE ABONNENTER. Da store deler av landet har måttet avlevere sin radio og således ikke kan høre nyhetene, skal vi forsøke etterhvert å sende ut kortfattede referater av de viktigste nyheter fra London. Husk å fornye abonnementet. Kontingent mottas med begeistring.